

دانش آموزان دیرآموز و مشکلات آموزشی

همراه با روش‌های ساده برای آموزش خواندن، نوشتن،

مفاهیم پایه ریاضیات و مباحث کلی

تالیف

فرامرز افشار

فهیمة آرین

انتشارات آوای نور

تهران - ۱۳۹۵

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه	:	افشار، فرامرز، ۱۳۵۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	دانش‌آموزان دیرآموز و مشکلات آموزشی : همراه با روش‌های ساده برای آموزش خواندن، نوشتن، مفاهیم پایه ریاضیات و مباحث کلی/تالیف فرامرز افشار، فهیمه آرین.
مشخصات نشر	:	تهران : آوای نور، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	:	۸۸ ص؛ ۱۴×۲۱×۵/۵ س م
شابک	:	۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۱۳۵-۱
وضعیت فهرست نویسی	:	فیبا
موضوع	:	کودکان کندآموز/ کودکان کندآموز -- آموزش و پرورش
موضوع	:	کودکان کندآموز -- آموزش ریاضیات
شناسه افزوده	:	آرین، فهیمه، ۱۳۵۵ -
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۳ ۱۷۵۲/لف/۴۶۶۱ LC
رده بندی دیویی	:	۳۷۱/۹۲
شماره کتابشناسی ملی	:	۳۷۲۶۸۰۹

دانش‌آموزان دیرآموز و مشکلات آموزشی

همراه با روش‌های ساده برای آموزش خواندن، نوشتن، مفاهیم پایه ریاضیات و مباحث کلی

تالیف: فرامرز افشار - فهیمه آرین

ناشر: انتشارات آوای نور

صفحه آرا: منیرالسادات حسینی

لیتوگرافی: راپیدگرافیک

چاپ سوم ۱۳۹۵

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۰۹-۱۳۵-۱

● تهران: خیابان انقلاب - خیابان ۱۲ فروردین - خیابان وحید نظری - پلاک ۹۹

تلفن: ۶-۶۶۹۶۷۳۵۵ / نمابر: ۶۶۴۸۰۸۸۲

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

قیمت ۷۵۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار	۵
مقدمه	۷
بخش ۱: دانش‌آموزان دیرآموز، چالش‌های آموزشی	۹
بخش ۲: راهکارهای آموزشی برای دانش‌آموزان دیرآموز	۲۵
فصل نخست: راهکارهایی برای تسهیل آموزش خواندن و نوشتن	۲۷
فصل دوم: روش‌های موثر در آموزش مفاهیم پایه ریاضیات	۵۱
منابع و مآخذ	۸۷

پیشگفتار

یکی از برنامه‌های اداره آموزش و پرورش استثنایی کشور سنجش نو آموزان بدو ورود به پایه‌ی اول دبستان می‌باشد. متأسفانه به دلایل متعددی از جمله: تغییر سبک زندگی انسان امروزی، کاهش میزان جنبش و حرکت مادران و کودکان، تغییرات تغذیه‌ای نامناسب نظیر فست فودها، محیط‌های محدود آپارتمانی، آلودگی‌های زیست محیطی و آلاینده‌های ناشی از سوخت‌های فسیلی، عوامل استرس‌زا و اضطراب‌آور ناشی از روابط نادرست خانوادگی در دوران بارداری و شیردهی، تعداد زیادی از این کودکان در آزمون‌های آمادگی تحصیلی به عنوان دانش‌آموز تلفیقی یا دیرآموز شناخته می‌شوند. روند یادگیری و میزان پیشرفت تحصیلی این دانش‌آموزان، نسبت به سایر هم‌کلاسی‌هایشان پایین‌تر است. و مفاهیم آموزشی، برای این طیف از دانش‌آموزان باید به شیوه‌های متفاوت و بسیار ساده و ملموس بیان شود. اماز آنجا که این کودکان با سایر بچه‌های عادی در یک کلاس قرار می‌گیرند. معمولاً مفاهیم آموزشی برای آن‌ها با روش‌های تدریس عادی بیان می‌شود. از طرفی معلمین عزیز هم در رابطه با نحوه‌ی آموزش این قبیل افراد آموزش خاصی ندیده‌اند. و در اغلب موارد همان روش‌های عادی را با تاکید بیشتر برای این کودکان اجرا می‌کنند. و در خوش‌بینانه‌ترین حالت در یک ساعت انفرادی با همان روش‌ها به آموزش دانش‌آموز می‌پردازند. توجه

داشته باشیم که تلفیق حواس چندگانه کودکان در آموزش بسیار مهم است. استفاده از حرکت و بازی به ایجاد انگیزه در کودک کمک کرده، به تعمیق و تسریع و تسهیل در یادگیری منجر خواهد شد.

لذا تدوین و گردآوری مجموعه‌ای ساده و کاربردی از روش‌های کار با دانش‌آموزان دیرآموز بسیار ضروری به نظر می‌رسد. در این مجموعه به مهمترین مفاهیم ریاضیات دوره ابتدایی اشاره شده است، همکاران عزیز می‌توانند با مطالعه و بکارگیری این روش‌ها و تکیه بر تجارب بسیار ارزنده‌ای که خود، در حین آموزش این کودکان کسب می‌کنند، به خلق روش‌های ابتکاری و بسیار با ارزشی دست پیدا کرده. امید است این مجموعه نقطه‌ی شروعی در جهت به تحریر در آمدن تجارب شما خوانندگان عزیز و خوش ذوق بوده و مقدمات خدمت رسانی به این طیف وسیع را فراهم آورد.

افشار - آرین

مقدمه

می دانیم که بعضی از کودکان سریعتر از کودکان دیگر می آموزند و نیز بعضی از آنان از دیگر همسالانشان در یادگیری کندترند و در نتیجه در تامین نیازهای خویش و یا خواسته‌های دیگران از آنان دچار مشکلاتی می‌شوند.

کودکان دیر آموز گروهی از کودکان هستند که بهره هوشی معادل ۷۰ تا ۸۵ دارند و حدود ۱۳/۶ درصد کل جمعیت را تشکیل می‌دهند. این گروه از کودکان دارای هیچ گونه علامت جسمی یا ظاهری مشخصی نیستند و به جز در امور تحصیلی و فعالیتهای پیچیده ذهنی که ممکن است با شکست مواجه شوند در سایر امور زندگی می‌توانند مستقل عمل کرده و موفق شوند. اغلب محققان و متخصصان بر این اعتقادند که اگر چه افراد دیرآموز ممکن است نیازهای آموزشی ویژه داشته باشند با این حال برای جایابی در سیستم آموزشی ویژه مناسب نیستند و باید در مدارس عادی آموزش ببینند. با در نظر گرفتن این وضعیت یک معلم در کلاس درس عادی با طیفی از دانش آموزانی سر و کار دارد که از نظر ویژگی‌های شناختی و عاطفی در سطوح مختلفی قرار دارند و اگر بخواهد در امر آموزش به این کودکان موفق باشد باید شناخت همه جانبه‌ای نسبت به همه‌ی آنها داشته باشد و آموزش خود را با سطوح مختلف توانایی‌های گوناگون دانش‌آموزان سازش دهد. این امر مستلزم صرف وقت فراوان توسط معلم کلاس و گذراندن دوره‌های آموزشی مناسب برای شناخت صحیح ویژگیهای دانش‌آموزان دیر آموز و چگونگی مداخله موثر در فرآیند آموزش و یادگیری آنها می‌باشد. برنامه ریزی برای آموزش این دانش‌آموزان مستلزم دقت و تلاش فراوان است. برنامه‌های تدوین شده برای آموزش و توانبخشی این کودکان باید متناسب با نیازهای همه جانبه آنها باشد و در این راه باید حداکثر مشارکت دانش‌آموزان و خانواده‌های آنها را فراهم کرد. آموزش فردی شده، کار تیمی، و افزایش مهارتهای اجتماعی در این کودکان می‌بایست مورد تاکید قرار گرفته و ارزیابی مستمر و پویا از عملکرد دانش‌آموزان و برنامه‌های اجرا شده، صورت گیرد.